

Universitetssenteret på Svalbard - UNIS

**SYSSELMANNEN
PÅ SVALBARD**

Att.: Janne Søreide

**THE GOVERNOR OF SVALBARD
ГУБЕРНАТОР СВАЛБАРДА**

Vår dato:
18.03.2021

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)
19/00904-13

Deres dato:
02.03.2021

Svar på søknad om feltarbeid på sjøis 2021 - UNIS - RiS-ID 11216

Vi viser til søknad datert 02.03.2021 om feltarbeid på sjøis i van Mijenfjorden, Tempelfjorden, Billefjorden og Inglefieldbukta våren 2021.

Søknaden

Søknaden er knyttet til UNIS-prosjektet «De-icing of the Arctic coast; critical or new opportunities for marine biodiversity and ecosystem services». Prosjektet undersøker reduksjonen av sjøis og konsekvensene dette har for biodiversitet og arktiske økosystem i områdene Svalbard, Grønland, Canada og USA. Utgangspunktet er en hypotese om at sjøis er et viktig oppvekstområde for mange bunnlevende dyr, og undersiden av sjøis er har store konsentrasjoner av isavhengige alger i april og mai. Dette igjen er mat for mange mindre dyr som slik får et trygt habitat der større dyr ikke har tilkomst.

Omsøkt feltarbeid koordineres med NP sitt prosjekt «Sea ice monitoring Spitsbergen (RiS-ID 2949) og «Phota» (RiS-ID 11610) samt fire studentprosjekt, ACCES, i regi av UNIS (RiS-ID; 11433, 11373, 11639, 11636), som er eit paraplyprosjekt for flere master- og PhD-prosjekter.

Prøvetakingen av sjøis innebærer boring av iskjerner på 9 cm i diameter, maks 6 prøver per lokalitet, som tas med til Longyearbyen. Feltarbeidet skal gjennomføres med bruk av 3-5 snøskutere og beregnet tid per lokalitet er maks 1,5 time.

Omsøkte prøvetakingslokaliteter- og tidspunkt går fram av oversikten under. Det oppgis i søknaden at feltarbeidet er væravhengig og at det ønskes fleksibilitet rundt oppsatte datoer. Omsøkte prøvetakingslokaliteter er foreløpige fordi det avhenger av sjøisforholdene.

From	To	UTM33X	Basestation	Location
16-03-2021	17-03-2021	509 658,8 633 854	Longyearbyen	Van Mijenfjorden
08-04-2021	08-04-2021	509 658,8 633 854	Longyearbyen	Van Mijenfjorden
13-04-2021	15-04-2021	509 658,8 633 854	Longyearbyen	Van Mijenfjorden
26-04-2021	27-04-2021	509 658,8 633 854	(no station)	Van Mijenfjorden
03-05-2021	03-05-2021	509 658,8 633 854	Longyearbyen	Van Mijenfjorden
20-04-2021	21-04-2021	529 009,8 717 889	Longyearbyen	Billefjorden
20-04-2021	21-04-2021	545 794,8 704 076	Longyearbyen	Tempelfjorden
26-04-2021	27-04-2021	575 628,8 649 003	Longyearbyen	Inglefieldbukta
13-05-2021	14-05-2021	575 628,8 649 003	Longyearbyen	Inglefieldbukta

Van Mijenfjorden

Det søkes om innsamling av kjerneprøver av sjøis på faste punkter (brukt siden 2014) på Van Mijenfjorden, fire ganger i løpet av perioden mars-mai. Feltarbeidet på sjøisen på Van Mijenfjorden skal koordineres med «Phota-prosjektet» (RiS-ID 11610) ledet av Benjamin Lange de to første ukene i april.

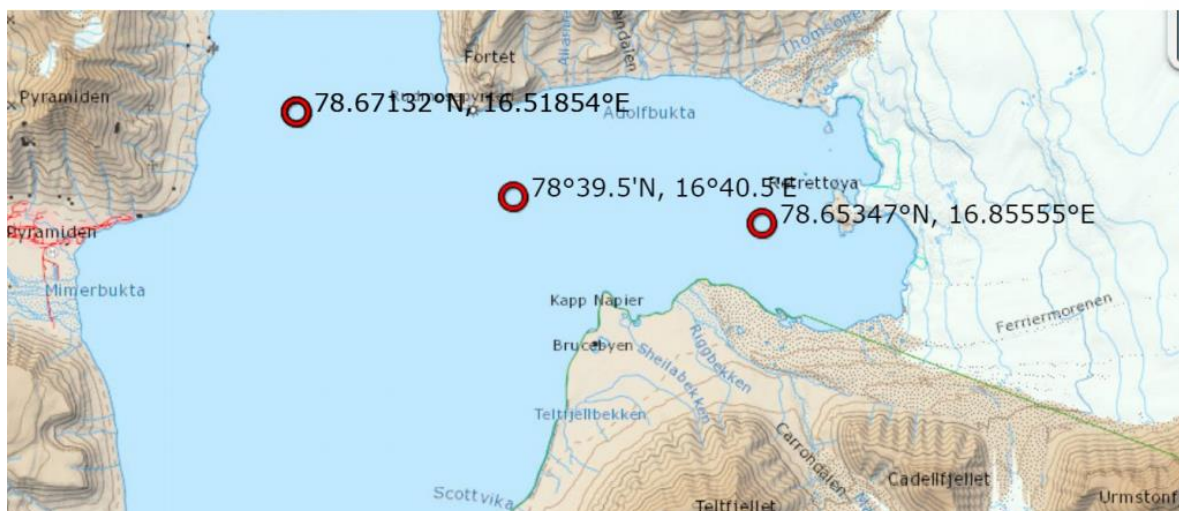
Omsøkte punkt for prøvetaking på isen i Van Mijenfjorden:

Kjørerute til Van Mijenfjorden: 1) LYR-Todalen-Gangdalen-Slabbreen-Gustavdalen-sjøisen eller 2) LYR-Todalen-Gangdalen-Reindalen-Kaldbukta-sjøisen. Det legges opp til dagsturer fra Longyearbyen til Van Mijenfjorden.

Billefjorden

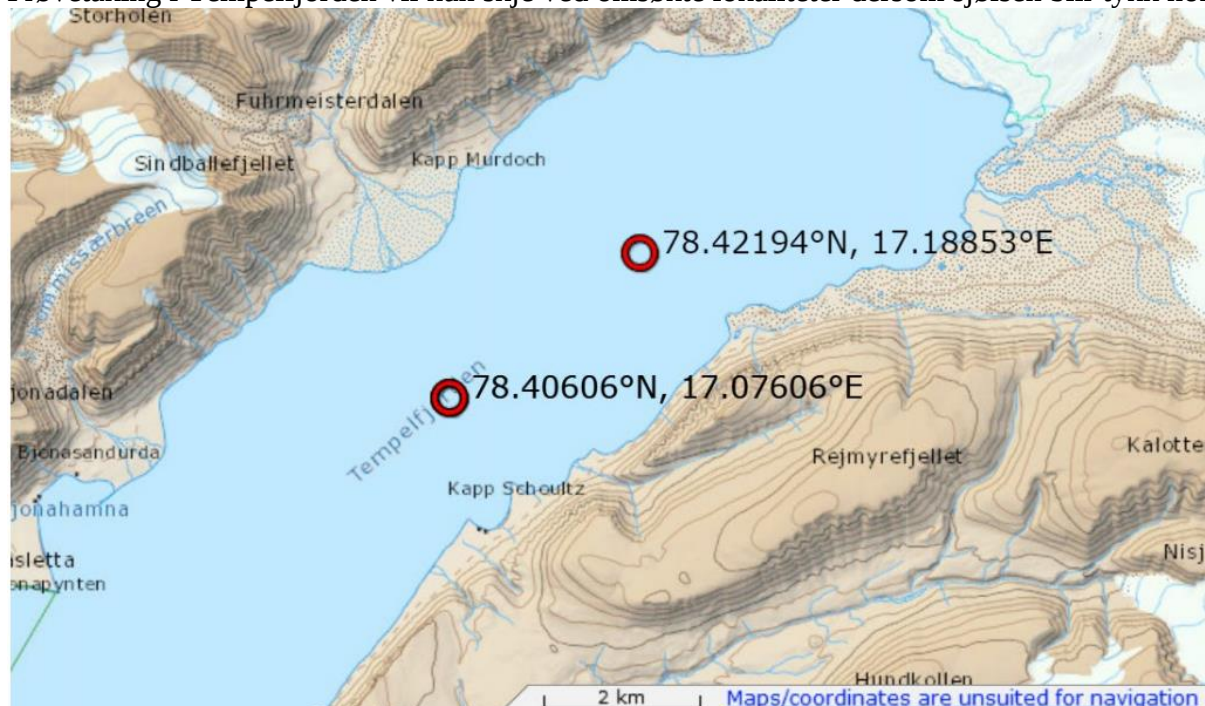
I Billefjorden er stasjonen i midten brukt av UNIS i overvåkning siden 2001 (vannprøver) og til sjøisprøvetaking siden 2008. Dybden her er 191 meter. Det søkes om prøvetaking ved to lokaliteter i tillegg for å få et bedre romlig inntrykk. Prøvetakingen vil kun foregå ved sjøis 30 cm eller tykkere.

Kjørerute til Billefjorden: 1) LYR-Sassen-Rabotbreen-Flichnerfonna-Nordenskioldbreen-Adolfbukta eller 2) (dersom kryssing av Tempelfjorden er mulig): Tempelfjorden-Murdoch-Gipsdalen-Nordenskioldbreen-Adolfbukta. Muligens overnatting i Pyramiden.

Tempelfjorden

Prøvetaking i Tempelfjorden vil kun skje ved omsøkte lokaliteter dersom sjøisen blir tykk nok.

Kjørerute til Tempelfjorden: LYR-Sassen-Kapp Schultz, alternativt Fredheim-sjøis dersom mulig.

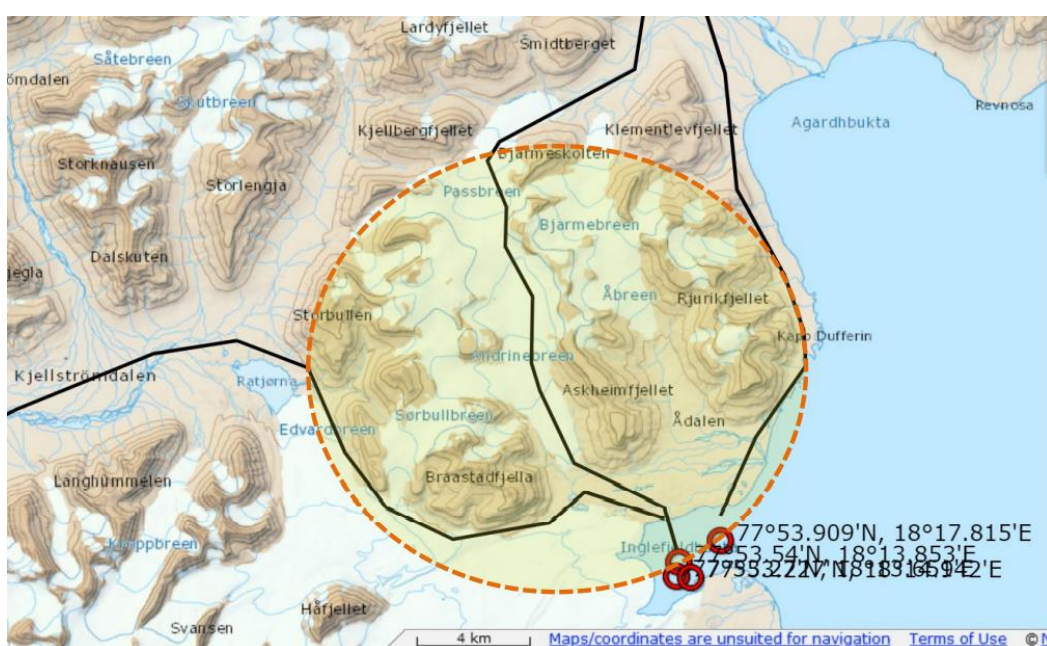
Inglefieldbukta

Norsk Polarinsittutt har en liten feltstasjon med kamera mot sjøisen samt en værstasjon i Inglefieldbukta. Det er her gjennomført overvåkning av sjøistykkelse og andre fysiske målinger siden 2006 (RiS-ID 2949). Biologisk sjøisovervåkning er gjort siden 2017 av UNIS. Dette er skuterfritt område og det søkes om å kjøre 20 km innenfor det skuterfrie området for å komme til feltstasjonen og prøvetakingslokalitetene (kart vedlagt søknaden, se nedenfor). Det planlegges med muligens overnatting på feltstasjonen ved feltarbeid i Inglefieldbukta.

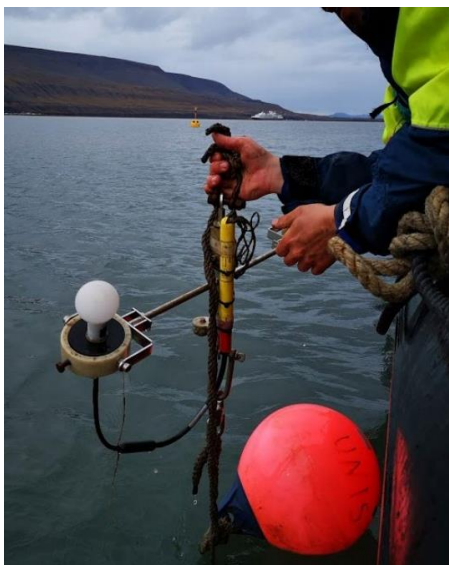

Det oppgis i søknaden tre mulige ruter til Inglefieldbukta:

1. Langs kysten, men ved dårlige sjøisforhold ofte vanskelig å passere rundt Kapp Dufferin
2. Via Passbreen og Andrinebreen – normalt gode forhold, men sensitivt for white out
3. Via Svea-Kjellstrømdalen-Ratjørna-Edvardbreen og Inglefieldmorena (rute testa før 1. mars dette året). Et fint alternativ ved kombinerings av feltarbeid i Inglefieldbukta og Van Mijenfjorden.

Det søkes om å fortøye en liten lys- og temperaturoenhet under sjøisen med varighet to måneder for å måle lyset under isen. Installasjonen festes til sjøisen ved bruk av to isskruer som dekkes til av en isblokk. Installasjonen veier 3 kg, vil gå 2 meter ned i vannsøylen og inneholder ikke skadelige deler (med unntak av et tynt litiumbatteri for loggeren). Installasjonen planlegges settes ut på lokalitet 77 50.951 N 16 42.468 E i Van Mijenfjorden der UNIS hadde sjøisinstallasjoner i 2018. Det søkes også om å plassere ut samme type installasjon i Inglefieldbukta på lokalitet 77 53.270 N; 18 13.651 E for sammenligning. Installasjonene skal tas inn i løpet av mai måned før isen smelter. Bilde av instrumentet:

Regelverk

Forskrift om motorferdsel på Svalbard FOR-2002-06-24-723

Kapittel III. Ferdsel med motorkjøretøy i terrenget på snødekt og frossen mark, islagte vassdrag og sjøområder

§ 7. (forbud mot ferdsel med motorkjøretøy)

Ferdsel med motorkjøretøy i terrenget på snødekt og frossen mark samt på islagte vassdrag og sjøområder er forbudt, om ikke annet er fastsatt i eller i medhold av svalbardmiljøloven eller denne forskrift.

§ 8. (områder og ferdselsårer hvor bruk av beltemotorsyssel og beltebil er tillatt)

- b. i et område markert med grønt på vedlagte kart A fram til 1. mars hver sesong (snøscootersesong);
 - c. i en kartfestet ferdselsåre gjennom et område markert med grønt på vedlagte kart A.
- Ferdselsåren er markert med hel rød strek på vedlagte kart A, og går langs dalbunnen av Kjellströmdalen til Kjellströmdalhytta, videre opp søre Bellsundpasset og ned Passbreen og derfra kortest farbare vei over til Agardhdalen (Agardhsletta).

Sysselmannen har ved forskrift av 4. mars 2021 gjort midlertidige endringer i motorferdsselforskrift på Svalbard § 8. Endringen gjelder fra 15. mars 2021 til 1. juni 2021. I henhold til ny § 8 fjerde ledd, femte ledd og sjette ledd gjelder følgende restriksjoner:

§ 8 nytt fjerde ledd skal lyde:

På islagte sjøområder i Rindersbukta, innenfor en rett linje mellom Martinkampen og utløpet av Fagerstaddalen, og innenfor Akseløya, er det forbud mot ferdsel med motorkjøretøy frem til 1. juni 2021, vist på kart C. Utenfor dette området er det tillatt å krysse islagte områder av Van Mijenfjorden med beltemotorsyssel (snøskuter) på korteste farbare rute. På nordsiden av Van Mijenfjorden fra utløpet av Berzeliusdalen og til Braganzavågen er det tillatt å ferdes på kortest farbare rute langsetter land. Ved kryssing av islagte sjøområder i tråd med denne bestemmelsen er det kun tillatt med nødvendige sikkerhetsstopp.

§ 8 nytt femte ledd skal lyde:

På islagte sjøområder i Tempelfjorden, innenfor en rett linje mellom utløpet av Murdochelva og Kapp Schoultz, er det forbud mot ferdsel med motorkjøretøy frem til 1. juni 2021, vist på kart D. Utenfor dette området er det tillatt å krysse islagte områder i Tempelfjorden med beltemotorsyssel (snøskuter) på korteste farbare rute. Ved kryssing av islagte sjøområder i tråd med denne bestemmelsen er det kun tillatt med nødvendige sikkerhetsstopp.

§ 8 nytt sjette ledd skal lyde:

På islagte sjøområder i Billefjorden, Petuniabukta og Adolfbukta, er det forbud mot ferdsel med motorkjøretøy frem til 1. juni 2021. Det er tillatt å krysse islagte områder i Billefjorden med beltemotorsyssel (snøskuter) på korteste farbare rute mellom Nordenskiöldbreen og Pyramiden og utenfor dette området, samt mellom Pyramiden og nord-østre del av Petuniabukta, vist på kart E. Ved kryssing av islagte sjøområder i tråd med denne bestemmelsen er det kun tillatt med nødvendige sikkerhetsstopp.

Kapittel VI. Tillatelse etter søknad, klage, straff, endring og ikrafttreden

§ 13. (tillatelse etter søknad)

Sysselmannen kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med svalbardmiljøloven krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i andre særlige tilfelle.

Ved avgjørelse av slik søknad skal det blant annet legges vekt på formålet med søknaden, hvilken risiko for miljøulemper som ferdselen kan ha, og målet om en begrenset motorferdsel på Svalbard.

Blir tillatelse gitt, skal det gis begrunnelse som viser hvordan disse forhold er vurdert.

Tillatelsen skal begrenses i tid og sted og kan begrenses til å gjelde bestemte tilfeller. Det kan settes vilkår for tillatelsen. Tillatelsen kan endres eller inndras dersom hensynet til miljøet tilsier det.

Sysselmannens vurdering

Prøvetaking og installasjoner

Den omsøkte forskningsaktiviteten, som innebærer prøvetaking av is, vurderes til å ikke trenge tillatelse etter svalbardmiljøloven LOV-2001-06-15-79. Plassering av installasjon som beskrevet i søknad ved fastsatt lokalitet i Van Mijenfjorden og Inglefieldebukta vurderes til å ikke trenge tillatelse etter svalbardmiljøloven. Installasjonene skal stå ute i en begrenset periode på to måneder og gir minimal effekt på landskapet da de skal plasseres under isen. For å unngå at installasjonene blir definert som avfall med påfølgende mulighet for fjerning fra Sysselmannens side, ber vi om at installasjonen så langt det lar seg gjøre merkes med navn på eier, RiS-ID, dato for utsetting og dato for innhenting.

Bruk av snøskuter på islagte områder i Van Mijenfjorden, Tempelfjorden og Billefjorden

Bruk av snøskuter til omsøkte lokaliteter på islagte områder i Van Mijenfjorden, Tempelfjorden og Billefjorden innebærer opphold i soner der det etter vedtatt midlertidig endring av motorferdselsforskriften kun er tillatt å krysse på korteste farbar rute.

Bakgrunnen for midlertidig endring av forskriften er å hindre forstyrrelse av de isavhengige artene på sjøisen generelt og ved brefronter spesielt. De midlertidige endringene tar sikte på å hindre det samlede trykket fra motorferdsel i området. Sysselmannen vurderer at det vil være mulig å gi enkelte dispensasjoner under gitte vilkår uten at det i betydelig grad vil medføre risiko for

forstyrrelse av dyreliv. Jf. motorferdsselforskriften § 13 kan Sysselmannen gjøre unntak fra bestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser.

Omsøkt feltarbeid har et vitenskapelig formål der tematikken direkte omfatter sjøis. Gjennomføring av forskningen er avhengig av sjøis og alternative områder i nær tilknytning til Longyearbyen utenom omsøkte lokaliteter er begrenset. UNIS har data over flere år fra omsøkte lokaliteter som utgjør en tidsserie. Sysselmannen vurderer at forskningen vil kunne bidra til forvaltningsrelevant kunnskap om påvirkningen reduksjon av sjøis kan ha på isavhengige undersjøiske arter og biodiversitet i det arktiske økosystemet. Prosjektet har en gjennomført plan med hensyn til lokaliteter og tidspunkt. Oppholdstiden på isen er av begrenset varighet. Med bakgrunn i dette vurderer Sysselmannen at dispensasjoner fra midlertidige endring i forskrift om motorferdsel kan gis.

Bruk av snøskuter i skuterfritt område til Inglefieldbukta

For å komme til prøvetakingslokaliteter i Inglefieldbukta søkes det om å bruke snøskuter i skuterfritt område (etter 1. mars) sørøst for ferdselsåre mellom Kjellstrømdalen og Agardh, jf. kart A i motorferdsselforskriften. Det oppgis tre alternative traseer til Inglefieldbukta gjennom det skuterfrie området. Området er åpent for ferdsel med snøskuter for fastboende før 1. mars hvert år. Det søkes om to turer tur/retur Inglefieldbukta med 3-5 snøskutere. Distansen innenfor skuterfritt område er på ca. 20 km en vei. Sysselmannen vurderer at antall turer er av begrenset omfang og vil gi minimal påvirkning på dyreliv, miljø og landskap. Behovet for bruk av snøskuter har et vitenskapelig formål. Med fastsatte vilkår vurderer Sysselmannen at det er grunnlag for å gi dispensasjon fra motorferdselsforbudet.

Vedtak

UNIS ved Janne Søreide gis følgende:

- Dispensasjoner fra forskrift om motorferdsel på Svalbard § 8 fjerde, femte og sjette ledd for ferdsel med snøskuter til bestemte lokaliteter på sjøis i Van Mijenfjorden, Tempelfjorden og Billefjorden som omsøkt i forbindelse med feltarbeid knyttet til forskning, jf. § 13.
- Dispensasjon fra forskrift om motorferdsel på Svalbard § 7 for ferdsel med snøskuter til Inglefieldbukta etter omsøkte ruter, jf. § 13.

Dispensasjonene er gitt med følgende vilkår:

- Dispensasjonene gjelder kun personer tilknyttet prosjektet og skal medbringes og kunne fremlegges ved kontroll i felt.
- Dispensasjonene gjelder 3-5 snøskutere

For lokaliteter på van Mijenfjorden, Tempelfjorden, Billefjorden:

- Dispensasjonene gjelder lokaliteter som går fram av søknaden. Korteste farbare rute til og mellom lokalitetene skal nyttes.
- Oppholdet på isen skal være kortest mulig, og tilhørende ferdsel skal skje reduseres til det som er høyst nødvendig for å få gjennomført prøvetakingen.

- For atkomst til Inglefieldbukta skal en av alternative traseer oppgitt i søknaden nyttes, avhengig av hva som er best egnet med hensyn til vær- og føreforhold og sikkerhet.
- All ferdsel skal styres unna isbjørn som oppholder seg i området.
- Det skal sendes rapport til firmapost@sysselmannen.no senest 1. juni 2021. Rapporten skal inneholde informasjon om tidspunkt, hvordan kjøringen på sjøis ble gjennomført og eventuelle observasjoner av dyreliv.

- Det skal leveres en rapport via RiS-databasen ved feltarbeidets slutt.

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages jf. forvaltningsloven §§ 28-30. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. Skriftlig klage stiles til Miljødirektoratet som er klageinstans, men oversendes Sysselmannen.

Med hilsen

Kristin Heggelund
miljøvernsjef

Ingvild Øyjordet
naturforvalter

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskreven signatur

Kopimottakere:

Miljøvernavdelingen, Gunhild Lutnæs
Miljøvernavdelingen, Linda Karlstad
Miljødirektoratet